

ŠKOFIJSKI LIST

74.

Poročilo o konferencah „SS. Cordis Jesu“ za l. 1914.

J. Flis.

Vkljub neugodnim okoliščinam so se konference minulo leto po večini dekanatov redno in z enako vnemo vršile kakor poprejšnja leta. Vsa pohvala gre čč. gg. dekanom, ki so z vso gorečnostjo in požrtvovalnostjo prirejali in vodili konference. Vsa pohvala tudi vsem duhovnikom, ki so se konferenc večinoma redno udeleževali in konference z lepimi referati, s praktičnimi opazkami in z nasveti, času in okoliščinam jako primernimi, poživljali in se medsebojno k vztrajnemu delu spodbujevali.

Zahteve sedanje dobe so bile izredne. Vse konference kažejo, da gospodje te razmere dobro poznajo, pa tudi iščejo pomočkov tem zahtevam zadostiti. Skoraj vse konference so obravnavale za sedanjo dobo jako koristna vprašanja. Razpravljalo se je o dušnem pastirstvu v vojnem času. Mnogo skrbi so delali dušnim pastirjem drugoverni begunci v verskopastirskih zadevah, pri krstu, pogrebu, smrtni uri. Cerkveni govori so se morali ravnati po potrebi vojnih časov: Kakšni naj so predmeti teh govorov? Kako obrniti sedanje vojne križe v dušni prid našega ljudstva? Svetovna vojska sad protikrščanske kulture. Hitre poroke v vojnem času. V tem času so dolžnosti duhovnikove podvojene, torej mnoge molitve, litanije, križev pot za srečen izid vojske. Ti časi zahtevajo veliko ljubezen do bližnjega, do ranjencev, beguncev, intenzivno akcijo za Rdeči križ itd.

Pa tudi socialno, izobraževalno in vzgojno delo se ni prezrlo. Poudarjalo se je, da bode tudi na otroke slabo vplivalo, ko slišijo govoriti in tudi berejo o tolikem prelivanju krvi, toliko groznih prizorih iz vojske; bati se je, da bodo podivjali, izgubili čut ljubezni ne le do sovražnikov, ampak tudi medsebojno — tu bo treba poudarjati apostolstvo ljubezni. Huda kazen božja je vojska; Bog jo pošilja iz najboljših namenov; pomisliti je le, kako obrniti sedanje vojne križe v dušni prid našega ljudstva.

Prav lepo se je pričelo dušnopastirsko delovanje v naši škofiji. Mnogo so k temu delu pripomogle konference sod. SS. Cordis. Z velikim trudom in vsestransko požrtvovalnostjo so se osnovala razna društva za mladeniče, da se mladeniči ohranijo na pravem potu in obvarujejo mnogoštevilnih nevarnosti sedanje razburkane dobe; mnogo teh lepih naprav, ki so že obrodile ali obetale mnogo lepega sadu, bo ob vojnem času večinoma uničenih. Bodo li prej dobri mladeniči, dobri možje, stanovitni ostali, ko pridejo v drugo, mnogokrat strupeno ozračje? Ali ne bodo, žalibog, mnogi slabi zgledi in pogovori razuzdancev omajali njihovih dosedanjih dobrih sklepov?

Bati se je, da se ne bo le pri mladeničih, temveč tudi pri možakih smisel za lepo domače družinsko življenje po večmesečnem postopanju od kraja do kraja, in sicer mnogokrat med slabimi tovariši, poizgubil, da bo veselje do dela nehalo, da se bo želja po tovarišiji tudi pozneje vzbujala, da se bo po vojski sploh mnogo slabih razvad vrinilo med preprosto ljudstvo. Upajmo, da se bodo mnogi nepokvarjeni z veseljem vrnili v svojo družino, — ali bo pa to večina?

Tempus faciendi — treba bo posvetovanja in premišljevanja, kako se bo opustošena zemlja vnovič obdelovala, treba bo novega trudapolnega dela. Morda se bo dalo po vojski marsikaj doseči, kar se doslej ni moglo. Vojska z vsem svojim gorjem bo marsikaj izpremenila tudi v domačem življenju. Posledice vojske se bodo vedno občutljiveje pojavljale v pomanjkanju živil, živine, delavcev, vedno rastoči draginji. Vse to bo zahtevalo že samo po sebi resnejše premišljevanje, kako bi se te slabe posledice ublažile, kako bi se dosedanje prerazkošno in nepotrebno uživanje zavrlo.

Vse te okoliščine bodo dajale priliko, da se bodo zlasti Marijine družbe ustavljale raznim razvadam in potratnim izdatkom pri oblekah žen-

skih in moških, ki hočejo vsi mestne šege, mestne kroje posnemati, semtertja pač premalo sramežljivo. Tudi pri mrličih, pri ženitovanju, pri birmah, kjer tudi botri in botre same hočejo drug drugega prekašati s svojo lastno obleko in z darili, bi se dalo marsikaj prihraniti. Zlasti proti obiskovanju gostiln, pijančevanju se bo moralo po vojski kaj uspešnejšega ukreniti in delati na to, da bi se pričelo preprostejše življenje, nasprotno pa da bi se odstranilo, kar sploh izpodkopuje vero, nrvnost in vsledtega srečno družinsko življenje. Lep sad sedanjih težkih časov bi bil, ko bi se poslej pričelo preprostejše, zmernejše in lepo urejeno družinsko življenje.

Bistva dôbe tudi sedanji grozni časi ne bodo izpremenili. Brezverci in materialisti bodo tajili Boga in njegove zapovedi in si prizadevali ves svetovni red po svoje prikrojiti, napadali bodo sv. Cerkev in njene predstojnike. Politiki bodo kolikor moč izkušali božje apovedi izriniti iz javnega življenja, kvečemu jih izrabljati v sili za krotitev ljudstva. Iz šole bodo prejkoslej izkušali polagoma verski pouk in vpliv Cerkve popolnoma izriniti.

Tempus faciendi, skrajni čas bo zopet narpornega dela, da ne bo škoda prevelika, dela v šoli, dela na prižnici, dela v društvih. Nihče ne bo smel reči: izpolnjujem svoje dolžnosti v cerkvi, v šoli — drugo me ne briga; v javnosti, v društvih, pri volitvah naj deluje, kdor ima čas in veselje do tega. Tako govorjen'e in dejanje bi v sedanji kritični dobi ne kazalo vnetega dušnega pastirja. Zopet bodo konference imele priliko posvetovati se o marsičem, zopet bodo dobri nasveti jako potrebni.

Tempus faciendi. Treba je pa tudi, da Gospod sam vmes poseže, človeške moči same ne bodo zmogle vsega dela, kajti razmere so se tako predrugačile, poslabšale, da le roka božja more ustaviti deročo reko brezverstva: Domine, dissipaverunt legem tuam. Božja vsemogočna previdnost je svojo pomoč odvisno storila od naše molitve. K molitvi naj se ljudstvo vzpodbuja, k večkratnemu prejemanju sv. zakramentov, pa tudi duhovniki sami se moramo zopet in zopet bližati vsemogočnemu vladarju sveta, bivajočemu v presvetem Zakramentu, potožiti mu svoje skrbi za blagor vernikov, svoje težave pri izpolnjevanju svojih dolžnosti, svoje neuspehe, sploh vse, kar teži srce. Prav je in potrebno je, da se pri konferencah mnogokrat govori o pogostem svetem obhajilu pa tudi o zasebni pobožnosti duhovnikov, kajti prav ta zasebna pobožnost dušnega

pastirja more zelo veliko koristiti, prav mnogo ovir vsaj polagoma premagati in naposled led prodreti in srca vneti za Boga in bogoljubno življenje. Najboljša pripomoč za osebno svetost duhovnika samega pa je »Adoratio Sanctissimi«, ne le semtertja kdaj, ampak redna, stalna, vztrajna. Tempus faciendi, tempus orandi. Saj je namen »Adoratorum« gorečemu hrepenenju našega Gospoda v tabernaklju zadostiti s tem, da se duhovnik pogostoma približuje Gospodu v presveti Evharistiji, se ondi pomudi nekoliko dalje in zajema življenje iz zakramenta življenja, ki je začetek, središče in cilj duhovništva.

Društvo SS. Cordis Jesu zahteva, da se duhovniki v medsebojni bratovski ljubezni v duhu Kristusovem drug drugega podpirajo in vzpodbujejo k živi, delavni veri in ljubezni do presvetega Zakramenta. S takim lepim življenjem z vnetimi pridigami in lepim zgledom bodo »adoratores« res pravi apostoli vernikov; v nemali bodo z vsemi svojimi močmi spoštovanje do sv. Evharistije, gorečnost do vednega češčenja; pa tudi ljubezen do pogostega prejemanja sv. obhajila. Najprej je treba žive vere, trdnega zaupanja in goreče ljubezni do presv. Zakramenta, potem se bo pogosto sv. obhajilo z lahkoto vpe-ljalo in razširilo; brez imenovane podlage ostane vse le bolj površno. Ljubezen do presv. Rešnjega Telesa in pogosto sv. obhajilo bo najboljše zdravilo za hude rane sedanje dôbe. Torej: tempus faciendi, tempus orandi.

Posnetek konferenčnih obravnav v letu 1914.

Ljubljana (mesto) 6 konfer. Dušno pastirstvo za izobražence, dr. Gruden. Dušno pastirstvo za izobražence. Kako pridobiti dijaško mladino, dr. Levičnik. Naše stališče nasproti ženskim telovadnim društvom, žup. Janko Petrič. Verouk na obrtnih šolah, špiritual Stroj. Pogrebni red za Ljubljano. Konz. sv. P. Hugolin Sattner. Predmeti za sinodo. Pastirstvo v vojnem času, dr. Gruden. Zbirke duhovnikov za Rdeči križ.

Ljubljana (okolica) 9 konfer. Razgovor o verskih vajah na ljudskih šolah. Župnik Zabret. O hišnem pastirovanju. P. Avg. Čampa. O koe-dukaciji, župnik Finžgar. Kako delujejo sv. zakramenti? Fr. Golmajer. O testamentu duhovnika, župnik Tomelj. O Marijinih družbah, župnik Plantarič. Kakšna bodi naložena pokora? Janc. Razgovori o tvarini za sinodo. O dekanijskem shodu mladeniških Mar. družb, župnik Plantarič. Stolni dekan Kolar poroča o tvarini za sinodo, de sacramentis, de poenitentia. Razgovor o dušnem pastirstvu v sedanjem času. Skrb za ga-

liške begunce in rusinske duhovnike. Vpisavanje v maticе. O pobožnostih v vojnem času. Ali so župnišča dolžna oskrbovati z drugimi občani vred nočno stražo? O prispevkih za Rdeči križ. Razgovor o novem brevirju. Naj se pomaga družinam padlih pri ureditvi premoženja.

Cirknica. Fante naj se dobi za kongregacije iz ponavljavne šole; pri fantih je treba pridobiti njihovega »župana«; kakršen je ta, taki so vsi. Klemenčič bere referat: Kako naj vodi spovednik pobožne duše na poti čednostnega življenja, spis. Važnost preparacije in gratiar. actionis. O testamentih P. Hauptman, spis. O evharistični vzgoji Vilfan, spis. Verske vaje v šoli. Ob sedanjem vojnem času Fr. Pavlin, spis. Razgovor, kako postopati z drugoverci v oziru versko-pastirskih zadev: krsti, pogrebi, smrtna ura etc. Priprava na sv. mašo in zahvala Klemenčič, spis.

Idrija. 5 konf. O predmetih cerkvenih govorov v sedanjih časih in njeni obliki, Logar. O Mar. družbah, njih pomen v socialnem življenju. Fröhlich. O ascezi pri otrocih. Supin, spis. O samoumorih in nastopu smrti. Dagarin. O toleranci. Fröhlich.

Kamnik. Slika o dušno-pastirskem delovanju v dekanatu v l. 1913., poročal dekan Lavrenčič. Razgovor in sklepi glede definitivne uredbe verskih vaj po šolah. Amerika in Amerikanci. Val. Bernik. Starostno zavarovanje poljubno ali obvezno? (razgovor). De licito in conjugio. Zevnik. Kako naj se moški organizujejo za mesečno sv. obhajilo? Dekan Lavrenčič. O uredbi ustanovnih sv. maš, žup. Fr. Krek. O shodih Mar. družb in Mar. vrtcev s posebnim ozirom na dečke in mladeniče. Dekan Lavrenčič. Obravnava tvarine za III. sinodo.

Kočevje. —

Kranj. —

Leskovec. Šola ni vojska. Kopitar. Duhovnik mora delati, da otroci ne podivjajo, ker slišijo in berejo toliko grozovitosti o vojski, toda previdno. Pogovor o nevarnosti neomalthusianisma in postopanja proti tej nevarnosti. Razgovor o raznih dnevnihi vprašanjih.

Loka. 6 konf. Obvezne verske vaje za ljudskošolsko mladino. O vrednosti spomenikov iz zgodovinskega, umetnostnega in lokalnega stališča. Juri Karlin. Dušno pastirstvo in apostolstvo ljubezni. K. Čik. O izpraševanju ženinov in nevest. J. Kepec. O prisilni volilni dolžnosti. Al. Kumer. Poročilo o shodu dekan. vodnikov Mar. družb. J. Meršolj. O krotkosti duhovnikov. Klav-

žar. Kaj se je obravnavalo na letošnjem evhar. shodu v Lurdu. V. Kragelj.

Moravče. Vodopivec: Cerkvени učeniки o pogostem in vsakdanjem sv. obhajilu. Spisano. Sestava načrta za verske vaje na ljudskih šolah. Posebna poročila. Dekan Bizjan: Vprašanje na ordinariat: Naj se izda odlok, natančen in določen, kateri se morajo zavreči kot botri s posebnim ozirom veri nasprotnih časopisov. O oporoki, posebej o oporoki duhovnikov. Naš katehetski in vzgojni načrt in potreba Marijinih vrtcev. Tavčar, spis.; razgovor o tem. Objavi se odlok ordinariata glede krstnih botrov. Razgovor o pismu presv. knezoškofa. Razgovor o mešanih vlogah, o novih katehezah, o Slovenski Matici, o pošiljanju odprtih listin, zadevajočih osebo duhovnikovo, o Mar. družbah za duhovnike. Poročilo dekanovo o kanon. vizitaciji in birmovanju v dekaniji po mil. knezoškofu. Obravnava o tvarini za sinodo. Razgovor o porokah naših izseljencev v Ameriki; ne dobivajo se poročila od tamošnjih dušnih pastirjev. Poročilo o Leonovi Družbi. Dekan J. Bizjan razlaga »Navodilo za upravo cerkvenega in nadarbinskega premoženja«. Naj gredo župniki c. kr. okrajnim glavarjem na roke in mu po močeh v vseh stvarih pomagajo, posebno zdaj ob času vojske. O začetku šol. Organisti naj bi se izvežbali tudi v cerkveniškem delu. Kazenski zakon in katoliški duhovnik; nasilstvo zoper bližnega, hudodelstvo in prestop, ki zadeva vero in bogočastje — poškodovanje duhovnika itd. Dek. Bizjan. Zbirke duhovščine za Rdeči križ.

Novo mesto. —

Postojna. Razgovor glede definitivne uredbe verskih vaj v ljudskih šolah. Razprava o ponižnosti in veselju. Jos. Šimenc. Kako more katehet vzdrževati disciplino v šoli in zunaj šole? Fr. Vidmar, pism. Kako vpliva duhovnikova osebnost na njegovo pastirovanje. Drag. Zajc. Razgovor o tvarini za III. sinodo. Jos. Šimenc; o II. cap. tvarine. Fr. Hönigmann, pism.; o III. cap. Martinčič, pism. Kako obrniti sedanje vojskine križe v dušni prid našega ljudstva? Bešter. Kaj je katoliški značaj in kako naj duhovnik zanj pridobiva mladino? Dek. Erzar, pism. Sv. obhajilo največja tolažba in pomoč ob vojskinem času. Gnidovec A., pism. Kdaj in kako naj spovednik spovedanca pouči. Laznik. Ali je dovoljen privaten krst izven smrtne nevarnosti? Ali je dovoljeno nositi sv. obhajilo (in forma privata) bolehnim, ki žele večkrat biti obhajani?

Radovljica. Obravnava tvarine za prihodnjo sinodo. Zunanji nastop duhovnika. Tom. Javornik. Avstrijsko prostožidarstvo. Skubic, spis. Veselje in radost v katoliški cerkvi. Zajc Fr., spis. Po volitvah na Gorenjskem. Val. Oblak, spis. Sacerdos alter Christus. Pečarič, spis. Marija in katoliški mašnik. Bleiweis, spis. Svetovna vojska sad protikrščanske kulture. Drole, spis. O cesarskih in božjih častnikih. Bleiweis, spis.

Ribnica. —

Semič. —

Šmarije. Razgovor glede pomožne akcije, vojnega posojila i. dr., izražajo se želje glede direktorija in šematizma.

Šmartno pri Litiji. 6 konfer. Duhovnik in časno premoženje. And. Širaj, spis. Ureditev verskih vaj na ljudskih šolah. Dekan Rihar. Motu proprio Pij X. o reformi brevirja. Lovšin, spis. Izkušnja duhovnikova. Andr. Širaj, spis. Obrtne šole. Dekan Rihar. Župnijske matice. Dek. Rihar. Ljubeznivost duhovnikova v občevanju. Širaj, spis. Zakaj je zlasti duhovnik dolžan častiti Marijo. Širaj, spis. Notranje življenje pri kongreganistih. Dek. Rihar. Pregled Mar. družb v dekaniji. Marijina družba za duhovnike. Filipič, spis. Duhovnik in Kristusovo trpljenje, zlasti molitev sv. križevega pota. Širaj, spis. Duhovnik ob vojnem času. Dek. Rihar. Naredba glede točenja žganja in zapiranja gostiln med glavno službo božjo. Filipič.

Trebnje. Pogovor, kako naj se opravljajo molitve za srečen izid vojske. Ob odpravljenih praznikih so začeli moški ostajati med službo božjo po gostilnah. V neki župniji se je sestavil nadzorovalni odsek za šoli odraslo mladino, na katerega poročila se bode okrajno glavarstvo oziralo. Kolektivna vloga na deželni odbor, naj se od strani vlade prepove točenje med službo božjo in razgrajanje ponoči. Kdaj naj se šola prične ob vojnem času? V Marijinih družbah naj se vsaj vsako drugo leto prirede duhovne vaje. Organizacija duhovnikov med seboj, da drug drugemu pomagajo. Pogosto prejemanje sv. obhajila in asceza v šoli. Ant. Oblak. Prejemajte sv. zakramente... prejemanje jih vredno. Skupna akcija za »Rdeči križ«. Is' reno sočutje

s cesarsko hišo povodom smrti prestolonaslednika. Dopis na načelnika ljudske stranke glede obrambe zoper sovražnike Avstrije. O naraščanju naših mladeniških društev.

Trnovo. O slavetu v Istri. A. Nedved, konzistor. svetn. iz Starade. Ig. Žganjar poroča o cerkvenem petju; razgovor; razni nasveti glede ljudskega petja. Pouk otrok v cerkvenem petju. Dopis polkovnega poveljstva o pijančevanju moštva; razgovor, kako omejiti. Kateri otroci naj bi se pustili k birmi, ali mora biti birmanec že sedemleten? Kako so prepovedani nasprotni listi v naši škofiji? Casus. Hitre poroke ob vojnem času. O trdnem sklepu pri spovedi. O vojnem času naše dolžnosti podvojene. M. Škrjanec. Molitve, litanije, post, ljubezen do bližnjega, do beguncev, socialno delo. Poročilo na dež. odbor glede beguncev za razbremenjenje. Nekaj iz prakse veroučitelja. Ažman, spis. Kako ob vojnem času kondukti prepovedani? Duhovščina dek. trnovske da donesek k pomočni akciji. Razgovor o določilih iz Škofijskega lista. Različne tvarine.

Vipava. —

Vrhnik. Razne opazke dekanove. Razmera o verskih vajah na ljudskih šolah. Katehet in vzgoja šolskih otrok. Miklavčič Jan., spis. Duhovniške Mar. družbe. Odloki Škofijskega lista. O liturgičnem petju. Dekan Hönigman referira pism. o razmerju cerkvenega predstojništva do klučarjev; razgovor. O biri. Erjavec, spis. O izpraševanju za velikonočno spoved. Dek. Hönigman, spis. Poročilo dekana o vizitaciji. Eksegetično-dogmatičen pomen bibličnih tekstov Mat. 20, 16; 22, 14; 7, 13 - 14; Luk. 13, 23. (o predestinaciji), spis. Primar.

Žužemberk. O modernizmu. Podlipnik. Debata. Naj bi vplivalo vodstvo abstinenčnega gibanja pri merodajnih faktorjih, da bodo veljale treznostne odredbe posamičnih glavarstev za vso deželo. Debata o organistih in cerkvenikih. Štolni red. Pogovor o posamičnih točkah Škofijskega lista. Fasije naj se gotovo hranijo v arhivu. Teme za konferenčne obravnave. Kako naj se duhovnik pripravi za birmo in kako naj se naredi promemoria. Vzorna kateheza za birmo.

75.

Služba božja za vojake.

C. in kr. apostolski vojni vikariat sporoča z dopisom 9. junija 1915, št. 16.481, semkaj:

Seine k. u. k. Apostolische Majestät geruhten Allergnädigst anzubefehlen, daß dort, wo dies noch nicht geschehen ist, der gesamten Mannschaft, einschließlich der Rekruten (Landsturmänner), die Teilnahme am Gottesdienste mit passender Ansprache an allen Sonn- und Feiertagen ermöglicht werde und daß dieselbe von ihren Kommanden aufzufordern ist, sich am sonntägigen Gottesdienste eifrigst zu beteiligen.

Hochbeglückt und dankerfüllt für diesen neuerlichen Beweis der väterlichen Fürsorge Seiner Majestät für seine tapferen Krieger habe ich unter einen die mir unterstehende Militärgeistlichkeit angewiesen, diesem Allerhöchsten Befehle entsprechend dafür zu sorgen, daß die Mannschaft an allen Sonn- und Feiertagen am Gottesdienste teilnehme und in den mit dem Gottesdienste verbundenen Ansprachen stets frische Kraft und Nahrung der patriotischen und dynastischen Gefühle erlange. Da jedoch in mehreren Garnisonen der Monarchie die Militärseelsorge nicht durch Militärgeistliche, sondern durch den

Ortsklerus versehen wird, so wende ich mich vertrauensvoll an das hochwürdigste fürstbischöfliche Ordinariat mit der innigen Bitte, die mit der Pastorierung der Soldaten betrauten Priester von dem oberwähnten Allerhöchsten Befehl in Kenntnis setzen, dort wo es notwendig wäre, einen Priester speziell mit der Abhaltung des Militärgottesdienstes betrauen und ihm erforderlichenfalls auch die Binationsfakultät geneigtest erteilen zu wollen, damit der gesamten Mannschaft die Teilnahme am sonn- und feiertägigen Gottesdienste, sowie der Empfang der hl. Sakramente vor dem Abgehen ins Feld, ermöglicht werde und unsere Krieger dort Mut und Kraft suchen und finden können, wo ihre unerschöpfliche Quelle ist, — bei Gott dem Herrn und unserem sakramentalen Heiland.

Bjelik m. p.,

Bischof, apostolischer Feldvikar.

Vsled tega se podeli vsem gg. župnikom, oziroma njihovim kaplanom facultas binandi za nedelje in zapovedane praznike, ako bi se vojaki, ki bivajo v njih župnijah, sicer ne mogli udeležiti službe božje.

76.

Bakrene pavke naj se darujejo v vojne namene.

C. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko sporoča z dopisom z dne 1. t. m., št. 4617/Mob., semkaj:

Auf Grund des Erlasses des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 23. Juni 1915, Zl. 1262 K. U. M. wird den Kirchenvermögensverwaltungen und Pfründeninhabern zur unentgeltlichen Hintangabe der bei einzelnen Kirchen etwa vorfindlichen kupfernen Pauken an die Heeresverwaltung die Ermächtigung unter der Voraussetzung erteilt, daß diese Gegenstände nicht mehr verwendet werden, keinen künstlerischen oder Altertumswert besitzen und die etwaigen Patrone zustimmen.

Hiebei wird die wohldortige Zustimmung hiezu selbstverständlich auch vorausgesetzt.

Diese Gegenstände könnten an die betreffenden Ortsleitungen der patriotischen Kriegsmetallsammlung zum Zwecke nachträglicher Ablieferung abgegeben werden.

Was die Frage der Portofreiheit für der-

artige Sendungen anbelangt, so hat das Kriegsministerium anlässlich der allgemeinen Sammelaktion sich bei den Staatsbahnen die Frachtfreiheit, bei der Südbahn eine 50%ige Ermäßigung für die Metallspendensendung gesichert. Die näheren Bestimmungen gehen aus der Versandinstruktion hervor, welche durch die Bezirkshauptmannschaften an sämtliche Lokalkomitees zur Verteilung gelangt ist. Wiewohl diese Versandinstruktion für den Verkehr zwischen den Lokalkomitees der patriotischen Kriegsmetallsammlung und den Artillerie-Zeugsdepot eingerichtet ist, zweifelt das Kriegsministerium nicht daran, daß die gleichen Begünstigungen zur Anwendung kommen, wenn auch als Absender eine Kirchenverwaltung fungiert, vorausgesetzt, daß im Texte des Frachtbriefes der Gegenstand als „Spende für die patriotische Kriegsmetallsammlung“ bezeichnet wird.

Es bestünde hienach kein Anstand, von dieser Einrichtung auch für den gegenwärtigen

Zweck Gebrauch zu machen und könnten die in Rede stehenden Gegenstände deshalb auch von den Kirchenvermögensverwaltungen, bzw. Pfründeninhabern direkt an die für die Spendenübernahme bestimmten Stellen, das sind die örtlich zuständigen Artillerie- Zeugsdepots abgeliefert werden.

Dies wird dem hochwürdigen fürstbischöflichen Ordinariate infolge des obbezogenen Ministerialerlasses und mit Bezug auf die geschätzte Note vom 13. März 1915, Zl. 993 zur gefälligen Kenntnisnahme und entsprechenden weiteren Veranlassung mitgeteilt, wobei neuerlich auf die Wichtigkeit der Beschaffung einer möglichst großen Menge von Kupfer für Zwecke der Heeresverwaltung hingewiesen und ersucht wird, dahin zu wirken, daß die Entbehrlichkeit derartiger Instrumente in Anbetracht der der-

zeitigen Interessen in möglichst ausgedehnten Masse festgestellt werde.

Auch wäre die Ablieferung alter kupferner Säрге in Fällen, in denen eine Pietätsverletzung ausgeschlossen ist und die Säрге keinen künstlerischen oder Altertumswert besitzen, sehr erwünscht.

Über den Erfolg dieser Aktion wolle eine Mitteilung anher gemacht werden.

V zmislu tega dopisa se župnim uradom naroča, naj pavke, ki se pri cerkvenem petju tako več ne rabijo, odpošljejo naravnost na označeni naslov, semkaj pa naj sporoče, koliko pavk in koliko teže so odposlali.

Ako bi se nahajalo ondi še kaj drugih lahko pogrešljivih bakrenih predmetov, naj se tudi isti odpošljejo in to čimprej.

77.

Gluhonemi slepci.

Duhovnik Pavel Schneiderbauer, vodja zavoda za gluhoneme slepce na Dunaju (XIII/5, Singerstraße, 473) želi svoj zavod razširiti tudi za starejše gluhoneme slepce. V ta namen želi izvedeti, koliko takih siromakov je v Avstriji.

V tem oziru piše:

Auf Grund des wahrhaft seelsorgerlichen Zweckes der Anstalt und der Absicht, dieses Haus der Charitas einer Kongregation zu übergeben und im Hinblick auf die Größe des Unglückes, wagt der ehrerbietigst Gefertigte die innige Bitte zu stellen an das hochwürdigste Ordinariat, es möge die hochwürdigen Pfarrämter veranlassen, zu berichten, ob in ihren Pfarren taubstummblinde Personen leben. Der Bericht könnte durch folgende Angaben geschehen:

Namen:

Wohnort und Post:

Alter:

Ist die Person vollständig taubstumm und blind zugleich? oder

Ist die Person nur taubstumm und zugleich kurzsichtig? oder
Ist die Person blind und zugleich schwerhörig?
Seit wann?
Hat die Person einen Unterricht erhalten? . . .
Wird die Aufnahme in eine Anstalt gewünscht?

Der ergebenst Gefertigte erlaubt sich zu bemerken, daß z. B. in Sachsen und auch in Schweden bereits Anfänge der Fürsorge für die erwachsenen Taubstummbinden in seelsorglicher Beziehung gemacht worden sind. Die Berichte, welche er hierüber erhalten, bezeugen, wie beglückt und getröstet nicht nur die Taubstummbinden selbst, sondern auch die Familienangehörigen der Taubstummbinden sich fühlen, sobald letztere in den heiligsten Rechten des Christen ihren Mitmenschen nicht mehr nachzustehen brauchen.

Č. župni uradi naj torej na zgoraj stavljena vprašanja odgovore semkaj sporoče do 15. avgusta 1915.

78.

Različne opazke.

Prošnje za župnije in druge cerkvene službe morajo biti opremljene s kompetenčno tabelo. Obrazci se dobijo v Katoliški Bukvarni. Prošnje brez te tabele se bodo prosivcem vrnile.

Dopisnice s sliko sv. očeta Benedikta XV. prodaja Kriegs-Hilfs-Büro des k. k. Ministeriums des Innern. Wien I. Hoher Markt 5. Slika je krasno izvršena in stane à 20 h. Prodaja se v

korist sklada za vdove in sirote skupne oborožene sile. Vsled blagega namena se nakup priporoča. Dopisnice se dobivajo tudi v Prodajalni Katol. Tisk. društva (Ničman) v Ljubljani.

Nabirke za misijone so dale v ljubljanski škofiji l. 1913. 3521:39 K, l. 1914, 3742:56 K; za varuhe božjega groba l. 1913. 2193:24 K, l. 1914. 1991:50 K.

79.

Zahvala.

Župni urad Bukovščica se v imenu 8 pogo-relcev v Knapih zahvaljuje za darove vsem župnim uradom, ki so kaj prispevali, zlasti pa v

Selcih, Stari Loki, Škofji Loki. Priporoča pogo-relce še drugim župnim uradom, ki bi mogli kaj nabrati.

80.

Slovstvo.

Homiletika. Spisal dr. Fr. Ušeničnik. Str. 87.

Katehetika. Spisal dr. Fr. Ušeničnik. Str. 96.

Kot profesor bogoslovja je spisal pisatelj omenjeni knjigi za svoje učence. Obe knjigi pa bosta prav tako dobro došli vsem cerkvenim govornikom in katehetom. Govorništvo in katehiziranje sta tako težka predmeta, da se ju nikdar dovolj ne naučiš. Govorniki in kateheti se bodo čitajoč ti dve knjigi izpraševali vest, česa jim še manjka in v čem naj se spopolnijo.

Cerkvene pjesme o. Nikole Krajačevića (1582—1653). Prilog za povjesni razvitak hrvatskih crkvenih pjesama. Napisao Janko Barlè. Zagreb, 1915. Tisak Nadbiskupske tiskare. Str. 14.

Študija je poučna tudi za nas, ker se pisatelj pogostoma ozira tudi na naše razmere.

Lectioes pro festis universalis ecclesiae commemoratis ad matutinum legendae iuxta rubricas. Pustet. Ratisbonae et Romae. MCMXV. V štirih delih po letnih časih. 180. 1:20 M.

Založnik piše: Diese Lectioes contractae (vsebuje samo 9. lekcije matutina) kommen — abgesehen von verschiedenen Fällen, welche in den neu hergestellten oder noch herzustellenden Diözesanproprien bereits berücksichtigt werden — hauptsächlich in Betracht für die Oktavtage von Solemnitas S. Joseph (1916: 17. Mai) und Christi Himmelfahrt (1915: 20. Mai) und jene der Patrozinien; ebenso wenn gelegentlich das eine

oder andere Duplexfest 2. Klasse verlegt werden muß, wie z. B. 1916 das Fest des hl. Markus auf den 2. Mai, wo alsdann das Fest des hl. Athanasius simplifiziert wird mit historischer 9. Lektion.

Mehrsprachiges Handbüchlein, oder Anleitung, die einen jeden Priester befähigt, in den in Österreich-Ungarn gebräuchlichen Sprachen Beicht zu hören. Von einem Volksmissionär. Im Selbstverlage des Missionshauses (Lazaristen), Wien, XVIII. Vinzengasse 3. Str. 100. Broš. 1:50 K, vez. 1:80 K, poština 10 h.

Knjiga prinaša v desetih avstrijskih jezikih najpotrebnejše molitve, izpraševanje vesti in molitve pri bolnikih; torej je zelo pripravna za duhovnike v vojnih bolnicah in za vojne kurate.

Weckruf der Zeit. III. Mit Jesu Herz durch Krieg zum Sieg! Die Herz-Jesu-Weihe und das Rundschreiben Benedikt XV. von Michael Gatterer S. J. Innsbruck. Druck und Verlag von Felizian Rauch. 1915. Str. 142.

Vsebina: 1. Das Weihewort. 2. Das Weiheziel. 3. Weihetat (31 poglavij). 4. Das Rundschreiben des Papstes im großen Weltkrieg. 5. Hirten-schreiben der Bischöfe Österreichs über die Weihe ans hlst. Herz Jesu. 6. Hirtenschreiben der Bischöfe Deutschlands. 7. Hirtenschreiben des Fürstbischofs von Brixen. 8. Der Fürstbischof von Gurk an die Kinder Kärntens.

81.

Konkurzni razpis.

Razpisujeta se župniji: Rudnik v dekaniji ljubljanske okolice in Nova Oselica v starološki dekaniji.

Prošnje naj se naslove na kn. šk. ordinariat v Ljubljani. — Zadnji rok za vlaganje prošnje je 14. avgust 1915.

Škofijska kronika.

Podeljena je župnija Boštanj g. Engelbertu Rakovcu, kaplanu v Ribnici.

V vojno službo je bil poklican g. Josip Bulovec, kaplan pri Sv. Križu pri Litiji.

Mašniško posvečenje se je izvršilo v ljubljanski stolnici 18. aprila (subdijakonat), 29. maja (dijakonat) in 22. junija (prezbiterat). Posvečeni so bili četrtoletniki: Gabrovšek Josip, Jaklič Franc, Jalen Ivan, Jezerec Franc, Kajdiž Andrej, Lederhas Ludovik, Oman Anton, Pucelj Ivan, Selan Anton, Sušnik Ivan, Štrekelj Jakob, Turk Viktor, Učakar Franc, Wittine Henrik; tretjeletniki: Frakelj Franc, Frančič Ivan, Kramarič Ivan, Kres Josip, Lesar Alojzij, Mevželj Ivan, Tome Alojzij, Verce Franc, Zupančič Ivan; frančiškani: Fr. Julij Sušnik, Fr. Bruno Schiffrer, Fr. Bernard Ambrožič.

Manjše redove in **subdijakonat** je prejel dne 17. aprila oziroma 18. aprila 1915 salezijanec Anton Srodka.

Subdijakonat so prejeli 21. junija: kapucina Fr. Viktor Šerik in Fr. Alfred Kobal, gojenec coll. Germanicum - Hungaricum Ivan Fabijan.

Subdijakonat in dijakonat je prejel 18. aprila oziroma 29. maja frančiškan Fr. Metod Valjavec.

Dijakonat so prejeli 22. junija 1915: salezijanec Ivan Valjavec, kapucina Fr. Viktor Šerik in Fr. Alfred Kobal.

Prezbiterat sta prejela 26. junija 1915 v kapucinski cerkvi v Škofji Loki: Fr. Viktor Šerik in Ivan Valjavec.

Premeščeni so gg.: Janez Borštinar, župni upravitelj v Šent Lenartu nad Škofjo Loko, kot župni upravitelj na Novo Oselico; Josip Klopčič, kaplan v Kamniku, kot župni upravitelj v Šent Lenart; Ivan Drešar, kaplan v Smledniku, kot župni upravitelj v Spodnji Log (Unterlag); Franc Govekar, prefekt v Šent Vidu, za kaplana v Ribnico; kaplani: Tomaž Javornik iz Gorij v Tržič, Franc Hiti iz Poljan na Jesenice, Ivan Kete iz Zagorja ob S. v Šent Vid nad Ljubljano, Franc Kogej iz Jesenic za beneficijata v Šmartno pri Litiji, Franc Gabrovšek iz Vrem v Hrenovice, Josip Markič iz Predvora v Horjulj, Janez Sever s Koroške Bele v Moravče, Anton Zalokar iz Brezovice v Črnomelj.

Nameščeni so gg. semeniški duhovniki: Ivan Dežela v Predvoru, Franc Vavpetič na Koroški Beli, Ivan Vindišar v Kamniku; novomašniki: Josip Gabrovšek v Vremah, Ivan Jalen v Boh. Srednji vasi, Franc Jezerec pri Sv. Križu pri Litiji, Ludovik Lederhas kot katehet na zunanji uršulinski šoli v Škofji Loki, Anton Oman v Zagorju ob S. Ivan Pucelj v Šmarjeti, Viktor Turk v Gorjah, Franc Učakar na Brezovici, Henrik Wittine v Stari cerkvi (Mitterdorf).

Stalni pokoj je dovoljen gg.: Gregorju Šlibarju, župniku na Rudniku; Fr. Zorcu, župniku na Novi Oselici; začasni pokoj je dovoljen g. Janezu Bartelme, župniku v Spodnjem Logu (Unterlag).

Umrli je g. Josip Lilek, župnik v p., poreško-tržaške škofije, dne 20. junija 1915, v Črnomlju.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 10. julija 1915.

Vsebina: 74. Poročilo o konferencah „SS. Cordis Jesu“ za leto 1914. — 75. Služba božja za vojake. — 76. Bakrene pavke naj se darujejo v vojne namene. — 77. Gluhonemi slepci. — 78. Različne opazke. — 79. Zahvala. — 80. Slovstvo. — 81. Konkurni razpis. — 82. Škofijska kronika.

Izdajatelj kn. šk. ordinariat. — Odgovorni urednik **Viktor Steska**. — Tiskala Katoliška tiskarna.